
Aika 10.05.2022, klo 17:00 - 19:10

Paikka Kunnantalo, kokoustila Venny, Kotokartanonkuja 10, Tuusula tai sähköinen Teams-kokous

Käsitellyt asiat

§ 24 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 25 Pöytäkirjan tarkastus

§ 26 Vapaa!-Fri! -hanke vapaaehtoistoiminnan edistämiseksi ikääntyvässä yhteiskunnassa, väliraportti, lausunto

§ 27 Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan myöntämät toiminta-avustukset 2022

§ 28 Tuusulan hyvinvointikertomus 2021

§ 29 Tuusulan hyvinvointisuunnitelma 2022-2025, lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisysuunnitelma

§ 30 Ilmoitus- /muut asiat

Saapuvilla olleet jäsenet

Ulla Palomäki, puheenjohtaja
Annika Lappalainen, etäyhteys
Eero Juntunen, etäyhteys
Erja Sarenius-Salmenkivi, etäyhteys
Jari Hellgrén
Jukka Keränen, etäyhteys
Mira Lehtinen
Satu Rathgeber
Timo Heiskala
Sirpa Viiru

Muut saapuvilla olleet

Marjo-Kaisa Konttinen, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori, sihteeri
Kati Lepojärvi, etäyhteys, kunnanhallituksen edustaja
Tuija Reinikainen, apulaispormestari
Merja Heikkonen, etäyhteys, vammaisneuvoston edustaja
Katja Nurmi, etäyhteys, lapsi- ja perheasiainneuvoston edustaja, saapui 17:01
Heidi Hagman, kehittämisspällikkö, esittelijä
Leena Mäkelä, ikäihmisten neuvoston edustaja
Katja Repo, etäyhteys, yhteisömanageri, poistui 17:37
Carita Ljungberg, etäyhteys, tarkastuslautakunnan edustaja

Poissa

Jari Räsänen
Teresa Hellgren
Kalle Ikkela, pormestari
Jari Immonen, apulaispormestari
Virpi Lehmusvaara, kansliapäällikkö
Mico Taininkoski, nuorisovaltuuston edustaja
Anja Matikainen, ikäihmisten neuvoston edustaja

Allekirjoitukset

Ulla Palomäki
Puheenjohtaja

Marjo-Kaisa Konttinen
Sihteeri

§ 24

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 25

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Erja Sarenius-Salmenkivi ja Satu Rathgeber.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Erja Sarenius-Salmenkivi ja Satu Rathgeber.

§ 26

Vapaa!-Fri! -hanke vapaaehtoistoiminnan edistämiseksi ikääntyvässä yhteiskunnassa, väliraportti, lausunto

TUUDno-2022-725

Valmistelija / lisätiedot:
Heidi Hagman
heidi.hagman@tuusula.fi
kehittämispäällikkö

Liitteet

- 1 Oikeusministeriö 31.3.2022, Lausuntopyyntö: Väliraportti: Vapaa!-Fri! -hanke vapaaehtoistoiminnan edistämiseksi ikääntyvässä yhteiskunnassa
- 2 Vapaa!-Fri! -hankkeen väliraportti, hytelk 10.5.2022

Oikeusministeriö pyytää lausuntoa Vapaa!-Fri! -hankkeen väliraportista 12.5.2022 mennessä. Hankkeen väliraportissa kuvaillaan hankkeessa esiin nousseita havaintoja vapaaehtoistoiminnan tilasta Suomessa, siihen vaikuttavista ja sitä haastavista tekijöistä. Väliraportin tarkoituksena on ollut rakentaa kokonaiskuva vapaaehtoistoiminnan kenttään kohdistuvista haasteista ja niiden juurisyistä sekä tuoda esiin vapaaehtoistoiminnan erilaisia vaikutuksia yhteiskunnassa. Raportissa esitetään sidosryhmille kysymyksiä eri aihealueista. Saadun lausuntopalautteen perusteella hankkeessa arvioidaan, mitä esiin nousseita teemoja tulisi selvittää tarkemmin ja mistä näkökulmista.

Tausta

Suomen väestö ikääntyy kiihtyvällä vauhdilla. Yhteiskunnan ikääntymisessä ei ole kyse vain iäkkäiden määrän kasvusta vaan koko väestön ikärakenteen muutoksesta. Keskeisenä ikääntyvän yhteiskunnan tuomana haasteena on nähty se, miten estetään julkisen talouden ajautuminen kiihtyvän velkaantumisen uralle haluttaessa huolehtia ei-työssäkäyvän väestön hyvinvoinnista kohtuullisella verotasolla. Parhaaksi ratkaisuksi haasteeseen on arvioitu olevan julkisen talouden kestävyysvajeen pienentäminen mm. kansalaisten terveyttä ja toimintakykyä edistävillä toimilla.

Vapaaehtoistoiminta on tutkitusti ihmisten hyvinvointia ja terveyttä edistävä tekijä. Vapaaehtoistoiminnasta saadut ihmisten hyvinvointia edistävät hyödyt eivät rajoitu ainoastaan vapaaehtoistoiminnasta apua saavien ihmisten hyvinvointivaikutuksiin. Myös vapaaehtoistoiminnassa mukana oleminen itsessään on ihmisten hyvinvointia edistävä tekijä. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön koordinoimaan kansalliseen ikäohjelmaan liittyvä Vapaa! – Fri! –hanke edistää vapaaehtoistoiminnan asemaa ikääntyvässä yhteiskunnassa.

Tuusulan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausunto

Vapaa!-Fri!- hankkeen väliraportissa kuvaillaan hankkeessa esiin nousseita havaintoja vapaaehtoistoiminnan tilasta Suomessa. Vapaaehtoistoiminta on tärkeä osa

ikäihmisten huolenpitoa ja tarjoaa mieluisia hetkiä niin vapaaehtoistoimijalle kuin vapaaehtoistoiminnan kohteelle.

Minkälaista tukea vapaaehtoiset tarvitsisivat digitaitojen omaksumisessa? Miten järjestöjen ja kuntien yhteistyönä voitaisiin kehittää vapaaehtoisten digitaitoja?

Digitaitojen omaksumisessa isona haasteena on se, että ihmisten taitotasot ovat hyvin erilaiset ja käytetyt laitteet/sovellukset ovat erilaisia. Tekniikka muuttuu koko ajan ja monet tarvitsevat pientä apua useasti, saati sitten jos oikeasti haluavat kehittää taitojaan systemaattisesti paremmiksi. Tämän vuoksi hyödyllisintä olisi tarjota monipuolisesti mahdollisuuksia taitojen kehittämiseen esim. videoita, luettavaa materiaalia, henkilökohtaista digiopastusta, opintopiirejä ja luentoja. Tällainen toiminta mahdollistaa yhteistyön eli kunnassa kannattaisi olla digiverkosto, joka mm. kokoaa nettisivulle kaikkea kyseisessä kunnassa tarjolla olevaa digitukea, järjestää yhteisiä koulutustilaisuuksia ja ylipäätään tekee kunnan digitoimijoita näkyväksi ja tunnetuksi.

Pidättekö tärkeänä, että kuntien, muiden viranomaisten sekä kansalaistoimijoiden väliselle yhteistoiminnalle kriisitilanteissa olisi mietittynä valmiita malleja? Mikä auttaisi tällaisten mallien jalkauttamisessa?

Näkisimme hyvänä, että kuntien, muiden viranomaisten sekä kansalaistoimijoiden väliselle yhteistoiminnalle kriisitilanteissa olisi mietittynä valmiita malleja.

Millaisia toimia järjestöissä tarvittaisiin tai on jo toteutettu, jotta iäkkäät vapaaehtoiset voivat edelleen jatkaa toimijoina? Millaista tukea järjestöt tarvitsevat siihen, että iäkkäiden toimijuutta vapaaehtoistoiminnassa voidaan tukea ja monipuolistaa?

Järjestöt tarvitsevat vapaaehtoisten toimijuuden tukemiseen ja monipuolistamiseen rahallista tukea esimerkiksi avustuksin. Lisäksi vapaaehtoisille tarkoitetut koulutukset toisivat varmuutta vapaaehtoisena työskentelyyn sekä toisivat tunteen, että vapaaehtoisuus on tärkeää ja tarpeellista. Vapaaehtoisten palkitseminen ja kiittäminen tehdystä vapaaehtoistoiminnasta esimerkiksi virkistysmatkoin on tärkeä kannustin vapaaehtoisena toimiselle sekä tukemiselle.

Tuusulassa toimivat järjestöt ja yhdistykset toivovat kunnalta laajempaa vapaaehtoistoiminnan koordinoitua esimerkiksi kunnan toimesta.

Tulisiko vapaaehtoistoimintaa hyödyntää nykyistä laajemmin yhtenä kotoutumisen keinona ja millä reunaehdoilla?

Kyllä, vapaaehtoistoimintaa tulisi hyödyntää nykyistä enemmän yhtenä kotoutumisen keinona.

Minkälaisia keinoja on kehitetty eri taustoista tulevien vapaaehtoisten vastaanottamiseksi ja sitouttamiseksi toimintaan?Tällä hetkellä kunnallamme ei ole tähän systemaattista toimintatapaa. Ukrainan kriisin myötä kunnan maahanmuuttopalvelut ovat kouluttaneet vapaaehtoisia venäjän- ja ukrainankielen tulkkeja avuksi ukrainalaisten palveluneuvontaan ja vertaisryhmätoimintaan.

Nykyisten koto-koulutusten sisältö keskittyy kaikkein eniten suomen kielen harjoitteluun sekä ammattiin valmistavien opintojen valmiuksien saamiseen. On kiinni

yksittäisestä kouluttajasta osaako hän tuoda esille yhdistysten ja vapaaehtoistoiminnan merkitystä osana kotoutumista ja sen hyödyistä. Koto-koulutusten konseptiin voisi tarjota valmiita ja paikkakuntaakohtaisesti räätälöitäviä sisältöjä asian esiin nostamiseksi säännönmukaisesti. Vapaaehtoistyö kolmannella sektorilla palvelisi hyvin myös hyviä väestösuhteita, kotoutujan omaa suomen kielen oppimista sekä tutustumista suomalaiseen työelämään

Tuusulan kunnan järjestöfoorumissa on ollut ajatusta yhdistysten sillanrakentamistoiminnasta, jossa maahanmuuttajia kannustettaisiin saattaen harrastuksiin.

Minkälaista tukea järjestöt yms. tarvitsevat siihen, että toiminta olisi vastaanottavaisempaa?

Järjestöt tarvitsevat koulutusta ja tukea, jotta rohkaistuisivat ottamaan mukaan nykyistä enemmän maahanmuuttajataustaisia henkilöitä toimintaan. Maahanmuuttajien omat yhdistykset pääkaupunkiseudulla toimivat tässä rohkaisevina esimerkkeinä.

Näettekö tarvetta sille, että Suomessa selvitettäisiin vapaaehtoistoimintaa koskevan erillislain säätämistä?

Kyllä, raportissa mainittujen kokemusten perusteella mukaan tarve selvitykselle erillislain säätämiseksi on hyvin perusteltu. Ilman tätä erillislakia on hyvin todennäköistä että havaitut menettelyt työttömyysturvan epäämisessä tulevat jatkumaan, jolla on vaikutusta siihen, miten vapaaehtoistyötä voidaan markkinoida järjestöjen taholta.

Tulisiko vapaaehtoistoimintaa hyödyntää johdonmukaisemmin erilaisissa yhteiskunnan toiminnoissa? Missä?

Vapaaehtoistojen hyödynnettyä kunnassamme jo pitkään esim. ikäihmisten matalan kynnyksen kohtaamispaikkatoiminnassa. Vapaaehtoistyö on kuitenkin viime vuosina saanut uusia modernimpia muotoja mm. maahanmuuttajien kotoutumiseen, puisto/viherkummitoimintaan ja somelähettelästoimintaan liittyen.

Miten kehittäisitte vapaaehtoistoimintaa, jos rahoituksen reunaehdot sallisivat nykyistä laajemmin vapaaehtoistoiminnan kehittämisen?

Vapaaehtoistoiminnan koordinaation ja kehittämisen resurssit ovat kunnassamme niukat. Hyvinvointialueudistuksen ja väestön ikääntymisen myötä koordinaation tarve on kasvussa. Kuntien avustus/rahoitusmahdollisuuksien kehittäminen sekä ylikunnallisen/alueellisen yhdistysten yhdistyksen/kehittämiskeskuksen perustaminen olisivat kaivattuja kehittämistoimia. Myös yhteinen verkkopalvelu voisi toimia tietopankkina vapaaehtoistoiminnan tukena.

Mistä saatte tietoa avoimena olevista toimintaanne sopivista rahoitushauista?

Rahoitushakujen tieto on sirpaleista ja eri tahot hyötyisivät siitä, että tiedot koottaisiin keskitetysti johonkin verkkopalveluun. Tieto rahoitushauista ei tavoita nykyisellään kaikkia osallisia.

Onko kunnissa tarvetta kunnan ja kansalaisyhteiskunnan välistä yhteistyötä kokonaisuutena kuvaavalle oppaalle tai muulle koulutusmateriaalille ja mitä materiaalin tulisi sisältää?

Tarve kunnan ja kansalaisyhteiskunnan välistä yhteistyötä kuvaavalle oppaalle ja koulutusmateriaalille on tunnistettu. Oppaan olisi hyvä avata yhteistyön yhdyspintaa ja mahdollisuuksia sekä tarjota konkreettisia työkaluja yhteistyöhön.

Minkälaista yhteistyötä kuntien, hyvinvointialueiden ja kansalaistoimijoiden välillä tulisi olla ja missä asioissa?

Kuntien, hyvinvointialueiden ja kansalaistoimijoiden yhteistyö asukkaiden hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen yhdyspinnoilla on keskeistä. Alueille olisi hyvä perustaa alueelliset järjestöneuvottelukunnat (tai vastaavat yhteistyöelimet), joissa kuntien, hyvinvointialueiden ja kansalaistoimijoiden tiedonvaihtoa ja yhteistyötä vahvistetaan ja kehitetään.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- omalta osaltaan hyväksyä asiaselostuksen mukaisen lausunnon Vapaa! -Fri! -hankkeen väliraportista.
- esittää, että kunnanhallitus hyväksyy asiaselostuksen mukaisen lausunnon Vapaa! -Fri! -hankkeen väliraportista.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- antaa Vapaa! -Fri! -hankkeen väliraportista alla olevan lausunnon
- esittää, että kunnanhallitus hyväksyy hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan antaman lausunnon Vapaa! -Fri! -hankkeen väliraportista.

Tuusulan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausunto

Vapaa!-Fri!- hankkeen väliraportissa kuvaillaan hankkeessa esiin nousseita havaintoja vapaaehtoistoiminnan tilasta Suomessa. Vapaaehtoistoiminta on tärkeä osa ikäihmisten huolenpitoa ja tarjoaa mieluisia hetkiä niin vapaaehtoistoimijalle kuin vapaaehtoistoiminnan kohteelle.

Minkälaista tukea vapaaehtoiset tarvitsisivat digitaitojen omaksumisessa? Miten järjestöjen ja kuntien yhteistyönä voitaisiin kehittää vapaaehtoisten digitaitoja?

Digitaitojen omaksumisessa isona haasteena on se, että ihmisten taitotasot ovat hyvin erilaiset ja käytetyt laitteet/sovellukset ovat erilaisia. Tekniikka muuttuu koko ajan ja monet tarvitsevat pientä apua useasti, saati sitten jos oikeasti haluavat kehittää taitojaan systemaattisesti paremmiksi. Tämän vuoksi hyödyllisintä olisi tarjota monipuolisesti mahdollisuuksia taitojen kehittämiseen esim. videoita, luettavaa materiaalia, henkilökohtaista digiopastusta, opintopiirejä ja luentoja. Tällainen toiminta mahdollistaa yhteistyön eli kunnassa kannattaisi olla digiverkosto, joka mm. kokoaa nettisivulle kaikkea kyseisessä kunnassa tarjolla olevaa digitukea, järjestää yhteisiä koulutustilaisuuksia ja ylipäätään tekee kunnan digitoimijoita näkyväksi ja tunnetuksi.

Pidättekö tärkeänä, että kuntien, muiden viranomaisten sekä kansalaistoimijoiden väliselle yhteistoiminnalle kriisitilanteissa olisi mietittynä valmiita malleja? Mikä auttaisi tällaisten mallien jalkauttamisessa?

Näkisimme hyvänä, että kuntien, muiden viranomaisten sekä kansalaistoimijoiden väliselle yhteistoiminnalle kriisitilanteissa olisi mietittynä valmiita malleja.

Millaisia toimia järjestöissä tarvittaisiin tai on jo toteutettu, jotta iäkkäät vapaaehtoiset voivat edelleen jatkaa toimijoina? Millaista tukea järjestöt tarvitsevat siihen, että iäkkäiden toimijuutta vapaaehtoistoiminnassa voidaan tukea ja monipuolistaa?

Järjestöt tarvitsevat vapaaehtoisten toimijuuden tukemiseen ja monipuolistamiseen rahallista tukea esimerkiksi avustuksin. Lisäksi vapaaehtoisille tarkoitettut koulutukset toisivat varmuutta vapaaehtoisena työskentelyyn sekä toisivat tunteen, että vapaaehtoisuus on tärkeää ja tarpeellista. Vapaaehtoisten palkitseminen ja kiittäminen tehdystä vapaaehtoistoiminnasta esimerkiksi virkistysmatkoin on tärkeä kannustin vapaaehtoisena toimiselle sekä tukemiselle.

Tuusulassa toimivat järjestöt ja yhdistykset toivovat kunnalta laajempaa vapaaehtoistoiminnan koordinoitua esimerkiksi kunnan toimesta.

Minkälaista apua kaipaatte toimintaanne, jotta nuoria saataisiin houkuteltua mukaan (vapaaehtois)toimintaan?

Esimerkit ja oikeat ihmiset toimivat aina tehokkaimmin. Olivat ne sitten kouluvierailijoita tai mahdollisuuksia päästä tutustumaan toimintaan esim. ”työharjoittelun” kautta osana jotain oppimiskokonaisuutta.

Millä tavoin koulut, oppilaitokset, nuorisotoimi ja muut lasten ja nuorten kanssa toimivat julkisen sektorin tahot voisivat innostaa nuoria osallistumaan vapaaehtoistoimintaan?

Esimerkkien ja oikeiden ihmisten välityksellä. Koulun arki huomioon ottaen toiminta voisi olla osana oppiaineita ja -kokonaisuuksia, joita toteutetaan yhdessä järjestöjen ja muiden vapaaehtoistoimintaa toteuttavien tahojen kanssa. Tuusulassa nämä teemat sopivat oppiaineiden lisäksi osaksi Agenda2030 portaita.

Tulisiko vapaaehtoistoimintaa hyödyntää nykyistä laajemmin yhtenä kotoutumisen keinona ja millä reunaehdoilla?

Kyllä, vapaaehtoistoimintaa tulisi hyödyntää nykyistä enemmän yhtenä kotoutumisen keinona.

Minkälaisia keinoja on kehitetty eri taustoista tulevien vapaaehtoisten vastaanottamiseksi ja sitouttamiseksi toimintaan?Tällä hetkellä kunnallamme ei ole tähän systemaattista toimintatapaa. Ukrainan kriisin myötä kunnan maahanmuuttopalvelut ovat kouluttaneet vapaaehtoisia venäjän- ja ukrainankielen tulkkeja avuksi ukrainalaisten palveluneuvontaan ja vertaisryhmätoimintaan.

Nykyisten koto-koulutusten sisältö keskittyy kaikkein eniten suomen kielen harjoitteluun sekä ammattiin valmistavien opintojen valmiuksien saamiseen. On kiinni yksittäisestä kouluttajasta osaako hän tuoda esille yhdistysten ja vapaaehtoistoiminnan merkitystä osana kotoutumista ja sen hyödyistä. Koto-

koulutusten konseptiin voisi tarjota valmiita ja paikkakuntakohtaisesti räätälöitäviä sisältöjä asian esiin nostamiseksi säännönmukaisesti. Vapaaehtoistyö kolmannella sektorilla palvelisi hyvin myös hyviä väestösuhteita, kotoutujan omaa suomen kielen oppimista sekä tutustumista suomalaiseen työelämään

Tuusulan kunnan järjestöfoorumissa on ollut ajatusta yhdistysten sillanrakentamistoiminnasta, jossa maahanmuuttajia kannustettaisiin saattaen harrastuksiin.

Minkälaista tukea järjestöt yms. tarvitsevat siihen, että toiminta olisi vastaanottavaisempaa?

Järjestöt tarvitsevat koulutusta ja tukea, jotta rohkaistuisivat ottamaan mukaan nykyistä enemmän maahanmuuttajataustaisia henkilöitä toimintaan. Maahanmuuttajien omat yhdistykset pääkaupunkiseudulla toimivat tässä rohkaisevina esimerkkeinä.

Näettekö tarvetta sille, että Suomessa selvitettäisiin vapaaehtoistoimintaa koskevan erillislain säätämistä?

Kyllä, raportissa mainittujen kokemusten perusteella mukaan tarve selvitykselle erillislain säätämiseksi on hyvin perusteltu. Ilman tätä erillislakia on hyvin todennäköistä että havaitut menettelyt työttömyysturvan epäämisessä tulevat jatkumaan, jolla on vaikutusta siihen, miten vapaaehtoistyötä voidaan markkinoida järjestöjen taholta.

Tulisiko vapaaehtoistoimintaa hyödyntää johdonmukaisemmin erilaisissa yhteiskunnan toiminnoissa? Missä?

Vapaaehtoistomijoita on hyödynnetty kunnassamme jo pitkään esim. ikäihmisten matalan kynnyksen kohtaamispaikkatoiminnassa. Vapaaehtoistyö on kuitenkin viime vuosina saanut uusia modernimpia muotoja mm. maahanmuuttajien kotoutumiseen, puisto/viherkummitoimintaan ja somelähettilästoimintaan liittyen.

Miten kehittäisitte vapaaehtoistoimintaa, jos rahoituksen reunaehdot sallisivat nykyistä laajemmin vapaaehtoistoiminnan kehittämisen?

Vapaaehtoistoiminnan koordinaation ja kehittämisen resurssit ovat kunnassamme niukat. Hyvinvointialueuudistuksen ja väestön ikääntymisen myötä koordinaation tarve on kasvussa. Kuntien avustus/rahoitusmahdollisuuksien kehittäminen sekä ylikunnallisen/alueellisen yhdistysten yhdistyksen/kehittämiskeskuksen perustaminen olisivat kaivattuja kehittämistoimia. Myös yhteinen verkkopalvelu voisi toimia tietopankkina vapaaehtoistoiminnan tukena.

Mistä saatte tietoa avoimista toimintaanne sopivista rahoitushauista?

Rahoitushakujen tieto on sirpaleista ja eri tahot hyötyisivät siitä, että tiedot koottaisiin keskitetysti johonkin verkkopalveluun. Tieto rahoitushauista ei tavoita nykyisellään kaikkia osallisia.

Onko kunnissa tarvetta kunnan ja kansalaisyhteiskunnan välistä yhteistyötä kokonaisuutena kuvaavalle oppaalle tai muulle koulutusmateriaalille ja mitä materiaalin tulisi sisältää?

Tarve kunnan ja kansalaisyhteiskunnan välistä yhteistyötä kuvaavalle oppaalle ja koulutusmateriaalille on tunnistettu. Oppaan olisi hyvä avata yhteistyön yhdyspintaa ja mahdollisuuksia sekä tarjota konkreettisia työkaluja yhteistyöhön.

Minkälaista yhteistyötä kuntien, hyvinvointialueiden ja kansalaistoimijoiden välillä tulisi olla ja missä asioissa?

Kuntien, hyvinvointialueiden ja kansalaistoimijoiden yhteistyö asukkaiden hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen yhdyspinnoilla on keskeistä. Alueille olisi hyvä perustaa alueelliset järjestöneuvottelukunnat (tai vastaavat yhteistyöelimet), joissa kuntien, hyvinvointialueiden ja kansalaistoimijoiden tiedonvaihtoa ja yhteistyötä vahvistetaan ja kehitetään.

Yhteisömanageri Katja Repo esitteli Vapaa! - Fri! -hanketta kokouksessa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 16,08.03.2022
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 27, 10.05.2022

§ 27

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan myöntämät toiminta-avustukset 2022

TUUDno-2022-467

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 08.03.2022, § 16

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman, Marjo-Kaisa Konttinen

heidi.hagman@tuusula.fi, marjo-kaisa.konttinen@tuusula.fi

kehittämispäällikkö, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Lautakunnan avustussäännön mukaisesti avustuksia myönnetään ensisijaisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen kiinteästi liittyvään

- toiminnan kehittämiseen, uusien ideoiden ja toimintamuotojen mahdollistamiseen
- lautakunnan vuosittain nimeämiä asiakasryhmiä tukevaan vapaaehtoistyöhön
- väestöä laajasti koskevaan valistus- ja tukitoimintaan
- muuhun ennaltaehkäisevään toimintaan.

Avustusta ei myönnetä palvelutuotannon ylläpitoon, virkistystoimintaan, yhdistysten investointeihin tai mikäli hakija on saanut hankeavustusta tai muuta rahoitusta kunnanhallitukselta, lautakunnalta tai muulta kunnalliselta toimijalta samaan kohteeseen.

Päätökset hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön myönnettävien avustusten myöntämisestä järjestöille ja muille yhteisöille tekee hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta. Lautakunta julistaa 20 000€ suuruisen avustussumman julkisesti haettavaksi kunnan internet-sivuilla ja paikallisessa sanomalehdessä. Hakuilmoituksessa mainitaan muun ohella, että avustukset ovat haettavissa 30.4.2022 klo 15.00 mennessä ja että avustushakemus täytetään sähköisesti kunnan verkkosivujen kautta www.tuusula.fi/avustukset. Avustusta voidaan myöntää ainoastaan hakemuksesta, joka liitteineen on jätetty annetussa määräajassa lautakunnan käsittelyyn. Varsinainen avustusten jakopäätös tehdään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan toukokuun kokouksessa.

Avustusta haettaessa on käytävä ilmi seuraavat tiedot:

- yhdistyksen tai järjestön virallinen nimi, osoite ja kotikunta
- yhdyshenkilö yhteystietoineen
- mihin toimintaan/toimintoihin avustusta haetaan
- minkä suuruisen asukasryhmään toiminta kohdistuu
- haettava avustusmäärä
- perustelut avustuksen hakemiseksi

Hakemukseen on liitettävä alkuperäisinä tai oikeiksi todistettuina jäljennösinä (yhtenä kappaleena):

- järjestön tai yhteisön säännöt
- hakijan viimeksi hyväksytty toimintakertomus
- tilinpäätös ja tilin/toiminnan tarkastajan kertomus
- talousarvio ja toimintasuunnitelma
- suunnitelma avustuksen käytöstä, josta ilmenee, miten avustus on tarkoitus käyttää
- Uusien hakijoiden on annettava edellä luetellut tiedot täydellisinä. Aikaisemmin avustusta saaneet järjestöt tai yhteisöt ilmoittavat mahdollisista muutoksista nimenkirjoittajien ja sääntöjen osalta.

Kunnan myöntämien avustusten saamisen ehtona on, että avustettava ennen avustuksen maksatusta

- esittää selvityksen edellisen kerran saamansa kunnan avustuksen käytöstä ja arvion sen vaikuttavuudesta
- selvityksenä hyväksytään jäljennös ko. avustusvuoden tuloslaskelmasta, taseesta, tilintarkastuskertomuksesta ja toimintakertomuksesta, jossa selkeästi kuvaillaan avustuskohteen toteutumista ja arviota sen vaikuttavuudesta, sekä
- sitoutuu palauttamaan avustuksen siltä osin, kuin sitä ei ole käytetty avustusanomuksessa esitettyyn tarkoitukseen.

Avustusten teemat vuonna 2022

Avustusten kohdentamisen teemoista päätetään vuosittain lautakunnan avustussäännön pohjalta. Teemat nousevat kunnan strategiasta sekä vuonna 2022 lautakunnan omalta osaltaan hyväksymästä hyvinvointisuunnitelmasta. Määrärahan kohdentaminen vuosittain eri toimijoille tukee myös järjestöjen omien toimintojen kehittämistyötä.

Lautakunnalle ehdotetaan, että järjestöavustukset vuonna 2022 kohdennetaan

- syrjäytymisen ehkäisyyn
- osallisuuden edistämiseen
- yhteisöllisyyden edistämiseen
- tuusulalaisten toimintakyvyn tukemiseen ja hyvinvoinnin edistämiseen
- koronasta selviytymiseen ja elpymiseen kohdistuviin toimenpiteisiin
- ikääntyneiden kotona asumisen tukemiseen ja kohtaamisiin
- yhdistysten väliseen yhteistyöhön esim. eri-ikäisten kohtaamisen edistämiseksi

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- kohdentaa järjestöavustukset vuonna 2022 asiaselostuksessa esitettyihin teemoihin

-
- julistaa haettavaksi lautakunnan myöntämät avustukset 30.4.2022 mennessä sähköisellä hakemuslomakkeella lautakunnan avustussäännön mukaisesti.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 10.05.2022, § 27

Valmistelija / lisätiedot:

Marjo-Kaisa Konttinen, Heidi Hagman
marjo-kaisa.konttinen@tuusula.fi, heidi.hagman@tuusula.fi
osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori, kehittämisspällikkö

Liitteet

1 Avustukset hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi 2022 yhteenveto, hyteltk 10.5.2022

Tuusulan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan avustussäännön mukaisesti avustuksia myönnetään ensisijaisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen kiinteästi liittyvään toiminnan kehittämiseen, uusien ideoiden ja toimintamuotojen mahdollistamiseen, lautakunnan vuosittain nimeämiä asiakasryhmiä tukevaan vapaaehtoistyöhön, väestöä laajasti koskevaan valistus- ja tukitoimintaan sekä muuhun ennaltaehkäisevään toimintaan.

Vuoden 2022 toiminta-avustukset päätettiin kohdentaa syrjäytymisen ehkäisyyn, osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistämiseen, tuusulalaisten toimintakyvyn tukemiseen ja hyvinvoinnin edistämiseen, koronasta selviytymiseen ja elpymiseen kohdistuviin toimenpiteisiin, ikääntyneiden kotona asumisen tukemiseen ja kohtaamisiin sekä yhdistysten väliseen yhteistyöhön esim. eri-ikäisten kohtaamisen edistämiseksi

Määräaikaan 30.4.2022 mennessä saapui 16 järjestön ja/tai yhdistyksen avustushakemusta. Avustuksen myöntämisen perusteena on, että hakijat ja hakemukset täyttävät avustussäännössä määrätyt kriteerit. Avustuksiin on varattu määrärahaa 20 000 euroa. Kaikkiaan avustusta haettiin yhteensä 28 150 euron edestä.

Yhteenveto hakemuksista ja ehdotus myönnettävistä avustuksista on liitteenä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta jakaa nyt jakamatta jäävän avustussumman hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tukevaan toimintaan loppuvuoden aikana.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- myöntää avustukset liitteen mukaisesti.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

-
- myöntää avustukset esityksen mukaisesti
 - julistaa jakamatta jääneen avustussumman haettavaksi 1.6.-14.8.2022 ja tehdä päätöksen avustusten jakamisesta elokuun kokouksessa.

Esteellisyys

Annika Lappalainen, Katja Nurmi

§ 28

Tuusulan hyvinvointikertomus 2021

TUUDno-2022-979

Valmistelija / lisätiedot:
Marjo-Kaisa Konttinen
marjo-kaisa.konttinen@tuusula.fi
osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

1 Tuusulan hyvinvointikertomus 2021, luonnos lausunnolle, hyteltk 10.5.2022

Kuntalain 1 §:n mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävä kehitystä alueellaan. Terveystieteiden edistämislaki (1326/2010, § 12) velvoittaa kuntia raportoimaan valtuustolle vuosittain kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä niitä edistävästä toimenpiteistä. Tämän lisäksi valtuustolle on laadittava kerran valtuustokaudessa laajempi hyvinvointikertomus.

Hyvinvointikertomus on tiivis kuvaus hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niiden edistämisestä. Se on kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelun, seurannan, raportoinnin ja arvioinnin työväline.

Hyvinvointikertomus kokoaa yhteen eri tietolähteistä saatavaa monialaista tietoa kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä niihin yhteydessä olevista tekijöistä. Hyvinvointikertomus auttaa tiivistämään eri alojen asiantuntijoiden näkemykset ja yhteiset tavoitteet. Lisäksi kertomus kokoaa tietoa kunnan toimenpiteistä, joilla kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä on tuettu. Tärkeää on tunnistaa myös ne alueet, joihin ei ole kiinnitetty riittävästi huomiota.

Hyvinvointikertomuksen pohjalta asetetaan hyvinvointisuunnitelmassa paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat hyvinvoinnin edistämisen painopisteet ja niihin liittyvät toimenpiteet. Hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat tulee laatia sekä kunnittain että alueittain/maakunnittain.

Valtuusto hyväksyi Tuusulan laajan hyvinvointikertomuksen valtuustokaudesta 2017-2021 syksyllä 2021. Valtuusto hyväksyi hyvinvointisuunnitelman valtuustokaudelle 2021-2025 keväällä 2022.

Tuusulan hyvinvointikertomus 2021

Hyvinvointikertomusvuodelta 2021 on laadittu poikkiahallinnollisena työnä kevään 2022 aikana. Kertomuksessa tarkastellaan tuusulalaisten hyvinvoinnin tilaa kahdesta näkökulmasta: koronaepidemian vaikutusten näkökulmasta sekä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin näkökulmasta. Lasten, nuorten ja perheiden näkökulma nojautuu pääasiassa kouluterveyskyselyistä saatuihin indikaattoritietoihin. Laajemmin tuusulalaisten hyvinvoinnin kehittymistä on tarkasteltu laajassa hyvinvointikertomuksessa 2017-2021.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäälikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- pyytää muilta lautakunnilta lausunnot vuoden 2021 hyvinvointikertomuksen luonnoksesta 31.5. mennessä.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- pyytää muilta lautakunnilta ja neuvostoilta lausunnot vuoden 2021 hyvinvointikertomuksen luonnoksesta 31.5. mennessä.

§ 29

**Tuusulan hyvinvointisuunnitelma 2022-2025, lähisuhde- ja perheväkivallan
ehkäisysuunnitelma**

TUUDno-2021-2246

Valmistelija / lisätiedot:
Marjo-Kaisa Konttinen
marjo-kaisa.konttinen@tuusula.fi
osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

1 Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisysuunnitelma, hyteltk 10.5.2022

Tuusulan hyvinvointisuunnitelma sekä osa sitä toteuttavista alaohjelmista ja -suunnitelmista (Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma, Työllisyysohjelma ja Järjestösuunnitelma) hyväksyttiin valtuustossa 11.4.2022.

Nyt hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan käsittelyssä oleva hyvinvointisuunnitelmaa toteuttava lähi- ja perheväkivallan ehkäisysuunnitelma on asiakirja, joka kuvaa lähisuhde- ja perheväkivallan yleisyyttä, väkivallan moninaisuutta ja ilmiötä sekä tavoitteita ja toimenpiteitä, joilla ennaltaehkäistä ja puuttua ilmiöön.

Lähisuhde ja perheväkivallan ehkäisysuunnitelmaa on valmisteltu tiiviissä yhteistyössä Keusoten kanssa. Suunnitelmaan on määritelty yhteiset alueelliset toimintatavat puheeksioton ja viestinnän keinoin. Suunnitelma kuvaa prosessin asiakkaan jatko-ohjaukseen sekä työntekijän että asiakkaan näkökulmista.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisysuunnitelman
- lähettää suunnitelman tiedoksi kunnanhallitukselle.

Esittelijä muutti päätösehdotuksen 2. kohtaa seuraavaksi:

- esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää hyväksyä lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn suunnitelman yhtenä Tuusulan hyvinvointisuunnitelmaa tukevana asiakirjana.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- hyväksyä osaltaan lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisysuunnitelman
- esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää hyväksyä lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn suunnitelman yhtenä Tuusulan hyvinvointisuunnitelmaa tukevana asiakirjana.

§ 30

Ilmoitus- /muut asiat

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö

- Vuoden hyvinvoinnin edistäjä, pikapalkitseminen
- Sulan työpaikka-alue III katusuunnitelmaehdotus on nähtävillä 11.5.2022 asti.
- Rykmentinpuiston LA-terminaalin katusuunnitelmaehdotus on nähtävillä 11.5.2022 asti.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- pikapalkita Sami Laitisen tuusulalaisten hyvinvoinnin edistäjänä
- merkitä katusuunnitelmaehdotukset tiedoksi
- ehdottaa, että Unelmien liikuntapäivän toteuttaminen lisättäisiin vuoden 2023 toimintasuunnitelmaan.

Puheenjohtaja Ulla Palomäki jääväsi itsensä hyvinvoinnin edistäjän pikapalkitsemisen ajaksi ja Jari Hellgrén toimi asian käsittelyn ajan puheenjohtajana.

Muutoksenhakukielto

§26, §28, §29, §30

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Oikaisuvaatimus

§27

Oikaisuvaatimusohje

Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon, ei lueta määräaikaan.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- muutoksenhakijan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset muutoksenhakijalle voidaan toimittaa.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, kirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Asiamiehen, ellei tämä ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä oikaisuvaatimuskirjelmään valtakirja.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava Tuusulan kunnalle virka-aikana ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä käyttäen alla olevia yhteystietoja:
Tuusulan kunta, Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta
osoite: Kotorannankuja 10, PL 60, 04301 Tuusula
sähköposti: kirjaamo@tuusula.fi
puh. vaihde: 09 87 181

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä Tuusulan kunnan asiakaspalvelupisteeseen os. Autoasemankatu 2, 04300 Tuusula. Avoinna ma-to klo 8.00-15.00 ja pe klo 8.00-12.00.